

**Základní škola a mateřská škola
Ketkovice**

okres Brno – venkov, příspěvková organizace
Ketkovice 146

**Školní vzdělávací program
pro Školní družinu
ZŠ Ketkovice**

(září 2023 – srpen 2028)

Školní vzdělávací program pro ŠD ZŠ Ketkovice

Program se tvoří na cyklus pěti let, neboť oddělení školní družiny navštěvují žáci 1.-5. ročníku ZŠ.

Co je úkolem ŠD

- **důležitý výchovný partner rodiny a školy,**
- **plní vzdělávací cíle, rozvíjí specifické nadání dětí,**
- **pomáhá dětem překonávat jejich handicapy,**
- **má důležitou roli v prevenci negativních sociálních jevů,**
- **rozvíjí důležité osobní a sociální kompetence.**

Program usiluje o vytváření zdravé osobnosti, odolné vůči negativním vlivům. Každé dítě by si mělo uvědomovat svoji cenu, své místo v kolektivu.

Cíl ŠD - připravit jedince pro život ve stávající společnosti a prostřednictvím volnočasových aktivit ho vybavit žádoucími vědomostmi, dovednostmi, ale také postoji.

ŠD je místo pro

- zájmové vyžití dětí,
- regeneraci sil po vyučování,
- rozvíjení tvořivosti,
- posilování sebevědomí,
- radost,
- komunikaci vychovatelky a zákonných zástupců.

Podmínky pro činnost družiny:

- samostatná místnost pro každé oddělení s účelově vybaveným prostorem – stoly, židle, skříňky, knihovna, část podlahy koberec, část umyvateľné PVC, korkové nástěnky,
- možnost využívání tělocvičny SK Ketkovice, jednotlivých učeben vybavených počítači a interaktivní tabulí s přístupem na internet, školního hřiště s venkovním stolem na stolní tenis, pískoviště, využívání inventáře Tv,
- blízkost lesa – vycházky, hry, lesní domečky,
- dětské hřiště na návsi a v blízkosti tělocvičny.

Činnost a výchovné působení vychovatelky vychází z požadavků pedagogiky volného času (ovlivňování volného času, nabídka alternativních aktivit, nabídka pomůcek, her). Podstatný je požadavek dobrovolnosti aktivity, požadavek seberealizace, zajímavosti a zájmovosti, pestrosti a přitažlivosti.

Zájmové zaměření dětí v době pobytu ve školní družině nebo navazující na odchody dětí z ní:

- ŠD –tvoření, sportovní aktivity, zdravotní, volná hra.
- Kroužky školy: florbal, tvořeníčko, angličtina.

- Obec: Podhorácký soubor – žáci se účastní aktivit Podhoráckého souboru (rozsvěcování vánočního stromu, hrkání, masopust, vystoupení při příležitosti Cyrilometodějské pouti, Vožení krále) – jsou vedeni k úctě k místním tradicím.
- Jiné: ZUŠ Oslavany.

Mimo tyto kroužky se děti seznamují se všemi oblastmi zájmové činnosti a jednotlivé aktivity jsou zapracované v týdenní skladbě zaměstnání:

- pohybové a tělovýchovné aktivity,
- výtvarné činnosti,
- rukodělné činnosti,
- hudba, zpěv a tanec,
- literárně-dramatické činnosti,
- přírodovědná a vlastivědná činnost,
- počítače.

Hygienické a bezpečnostní podmínky:

- umývadlo, papírové ručníky,
- možnost ukládání oblečení na převlékání
- režim ŠD, vnitřní řád ŠD (viz přílohy tohoto ŠVP)
- vhodná skladba dne,
- pitný režim (ve spolupráci se ŠJ),
- prokazatelné informování dětí o hrozícím nebezpečí (zápis v TK) – práce s ostrými předměty, jedovaté rostliny a houby, pohyb po veřejných komunikacích aj.

Ekonomické a materiální podmínky ŠD:

Družina je vybavena hrami, stavebnicemi, hračkami pro děvčata i chlapce, didaktickými hrami, potřebami pro výtvarné činnosti. Inventář je postupně doplňován dle finančních možností školy. Na nákup nových hraček do družiny přispívá Sdružení přátel školy Ketkovice. Od různých firem a občanů (především zákonných zástupců a rodinných příslušníků dětí) získáváme materiál pro pracovní a výtvarné činnosti – zbytky látek, dřevo, sušené květiny, lepicí fólie, kartony aj.

Personální podmínky:

Vychovatelky mají požadované vzdělání.

Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Vychovatelky družiny úzce spolupracují s výchovným poradcem školy a zákonnými zástupci žáků. Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami jsou začleněni do všech aktivit školní družiny v nejvyšší možné míře. Při činnostech jsou zohledňovány možnosti žáka. Respektujeme individualitu každého žáka, vytváříme přiměřené prostředí pro jeho všestranný rozvoj.

Obsah vzdělávacího programu ŠD

Navazuje na RVP ZV, tematický okruh Člověk a jeho svět. Program se uskutečňuje při pravidelných, průběžných a příležitostných činnostech. Řízené a spontánní činnosti na sebe přirozeně navazují, odpočinkové činnosti jsou chápány nejen ve smyslu klidových činností, ale i jako aktivní odpočinek, příprava na vyučování není jen vypracovávání domácích úkolů,

ale i didaktické hry, tematické vycházky a další činnosti, které upevňují či rozšiřují poznatky získané ve školním vyučování.

Program respektuje požadavky pro volný čas: požadavek pedagogického ovlivňování volného času, požadavek dobrovolnosti, požadavek zajímavosti a zájmovosti, požadavek aktivity, požadavek citlivosti a citovosti, požadavek seberealizace.

Celková činnost ŠD vede k získávání kompetencí.

1. Kompetence k učení

Učí se s chutí, započatou práci dokončí, umí zhodnotit své výkony, učí se nejen spontánně, ale také vědomě, klade si otázky a hledá na ně odpověď, všímá si souvislostí mezi jevy, získané vědomosti dává do souvislostí, zkušenosti uplatňuje v praktických situacích a k dalšímu učení.

2. Kompetence k řešení problémů

Všímá si dění i problémů a tyto mu jsou motivací k řešení dalších problémů a situací, při řešení situací využívá logických postupů, chápe, že vyhýbání se problémům nevede k cíli, rozlišuje správná a chybná řešení. Započaté činnosti dokončuje.

3. Komunikativní kompetence

Ovládá řeč, vyjadřuje vhodně formulovanými větami myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, komunikuje bez ostychu s vrstevníky i dospělými, dokáže vyjadřovat své pocity řečí, gestem i dalšími prostředky. Komunikace je kultivovaná.

4. Sociální a interpersonální kompetence

Samostatně rozhoduje o svých činnostech a uvědomuje si, že za ně odpovídá a nese důsledky, projevuje citlivost a ohleduplnost, rozpozná vhodné a nevhodné chování, vnímá nespravedlnost, agresivitu, šikanu a dovede se jim bránit, ve skupině spolupracuje, dokáže se prosadit i podřídit – přijmout kompromis, je schopen respektovat jiné, je tolerantní k odlišnostem mezi lidmi.

5. Činnostní a občanské kompetence

Učí se plánovat, organizovat, řídit a hodnotit, uvědomuje si svá práva i práva druhých, dbá na své osobní zdraví i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné prostředí (přírodní i společenské).

6. Kompetence k trávení volného času

Orientuje se v možnostech smysluplného trávení volného času, umí si vybrat zájmové činnosti dle vlastních dispozic, rozvíjí své zájmy v organizovaných skupinových i individuálních činnostech.

Obsah vzdělávacího programu školní družiny navazuje na I. stupeň Základní školy a školní družiny se týká část:

Člověk a jeho svět

Tady je možnost vzájemného doplňování školního vyučování a výchovně-vzdělávací práce školní družiny. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti, což vede k ucelenému pohledu na svět, poznává sebe i okolí.

Učí se chápat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti.

Učí se vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty druhých.

Tyto požadavky naše školní družina naplní konkrétními specifickými aktivitami pro školní družinu a aktivitami z etické výchovy.

Podmínkou je **vlastní prožitek žáků**, propojování s reálnými životními situacemi, přesahem do běžného života.

Tematické okruhy

Člověk a jeho svět:

- 1. Místo, kde žijeme**
- 2. Lidé kolem nás**
- 3. Lidé a čas**
- 4. Rozmanitosti přírody**
- 5. Člověk a jeho zdraví**

1. Místo, kde žijeme – vztah ke své obci, znalost místních tradic a úcta k nim, vztah ke škole, nejbližšímu okolí – regionu, státu (vycházky, výlety, rozhovory, poznatky z cest, využití knih, časopisů, kronik, videa atd.).

2. Lidé kolem nás – příbuzenské vztahy v rodině, vztahy mezi dětmi, vztahy ke škole, pravidla soužití, chování lidí – pravidla slušného chování, principy demokracie, práva dítěte, základní lidská práva a povinnosti – v rodině, ve škole, pojem přátelství.

3. Lidé a čas – čas v životě člověka, orientace v čase, regionální pověsti a báje, tradice, zvyky, odlišnosti způsobu života v různých obdobích - od pravěku k dnešku.

4. Rozmanitost přírody- rozmanitost živé a neživé přírody, ochrana přírody – praktické poznávání přírody, proměny přírody, roční období, činnost člověka v přírodě (pozitivní, negativní), ohleduplné chování v přírodě a ochrana přírody, likvidace odpadů – třídění odpadů, péče o květiny ve škole a okolí, sběr přírodnin jako potraviny pro zvířátka v zimě, sběr léčivých rostlin a šípků a jejich využití, život domácích, volně žijících a exotických zvířat (ZOO, práce s přírodninami v pracovních a výtvarných činnostech.

5. Člověk a jeho zdraví - člověk od početí, smysly, stavba těla, respektování tělesných rozdílů, barvy pleti, prevence zdraví, první pomoc, osobní hygiena, stravování, dodržování psychohygieny – odpočinek, vhodný režim dne atd.

Člověk a jeho svět		1.tématický okruh Místo, kde žijeme	
Podtéma, kompetence	Průběžné činnosti	Pravidelné činnosti	Příležitostné činnosti
<u>Cesta do školy</u> (kompetence 1,4,5,6)	Pravidla silničního provozu v okolí školy, neznámí lidé, pobíhající zvířata, nejkratší a nejbezpečnější cesta, chůze po chodníku, kola- vybavení	Vycházka obcí, orientace v okolí školy, dopravní hry, výroba dopravních značek, soutěže, vymalovánky s dopravní tematikou	Beseda se členy PČR
<u>Naše škola - naše ŠD</u> (kompetence 1,2,3,4,5,6)	Seznámení s činnostmi, s řádem ŠD, režimem, pravidla chování, jídelna, spolupráce s učiteli, kroužky ve škole, společné akce s I. stupněm ZŠ	Vycházka kolem školy, školní hřiště a zahrada - hry a sportovní činnosti	Den otevřených dveří pro rodiče a děti (zahájení šk. roku, zápis do I. třídy)
<u>Knihovna</u> (kompetence 1,3,6)	Beseda nad knihou, oblíbené knihy, básně, říkadla	Četba pohádek, časopisů, dramatizace pohádek - děti, maňásci, výroba maňásků a masek, malování pohádek	Návštěva a beseda v knihovně
<u>Obecní úřad</u> (kompetence 1,2,3,5,6)	Poslání pracovníků radnice, starosta, znak obce, historie-kronika obce, památky v naší obci, výrobní pracoviště, příroda kolem nás - přírodní park - turistika, plánek obce, dřevěná stavebnice.	Četba, vycházky, malování, výrobky z přírodnin	Návštěva obecního úřadu, besídky pro občany

Člověk a jeho svět		2.tématický okruh Lidé kolem nás	
Podtéma, kompetence	Průběžné činnosti	Pravidelné činnosti	Příležitostné činnosti
Rodina (kompetence 3,4,5)	Sourozenci, rodiče, prarodiče - vztahy v rodině, povolání rodičů, společné trávení volného času, rodinné fotografie	Výtvarné činnosti, četba, výroba dárků	Besídka pro rodiče a ostatní blízké
Život v ŠD (kompetence 2,3,4,5,6)	Klidné a příjemné prostředí, vztahy dítě-vychovatelka-rodič, náplň volného času, respektování potřeb dítěte, dodržování dohodnutých pravidel	Udržování hraček a her v čistotě, vhodné zacházení. Úklid osobních skříněk. Výzdoba oken, nástěnky	
Škola (kompetence 2,3,4,5)	Třídy, ředitel, správní zaměstnanci, pracovnice ve ŠJ - orientace ve vztazích, ocenění práce druhých, odpovědnost za své chování, spolužáci, chování k postiženým žákům, rasové rozdíly	Výtvarné činnosti, kolektivní hry, četba příběhů. Romské pohádky.	Den učitelů

Člověk a jeho svět		3.tématický okruh Lidé a čas	
Podtéma, kompetence	Průběžné činnosti	Pravidelné činnosti	Příležitostné činnosti
Roční období (kompetence 1.2,6)	Změny v přírodě, tradice, tradiční zvyky, kalendář	Vycházky, pozorování, výrobky a výtvarné činnosti	Drakiáda. Mikulášská besídka
Historie (kompetence 1,2,4)	Historie kolem nás - památky, zvyky, pověsti, odlišnosti způsobu života v různých obdobích od pravěku k dnešku. Práce předků - řemesla.	Četba pověstí. Dětské časopisy. Výrobky a výtvarné činnosti. Puzzle - lovci mamutů.	Návštěva muzea v Brně
Volný čas (kompetence 5,6)	Sport, kroužky, podpora individuálních zájmů, získávání dovedností (míče, kruhy, chůdy, pátky-líný tenis, stolní tenis). Zvyšování sebevědomí, touha zlepšovat se.	Cvičení na míčích, florbal, atletika	Přespolní běh
Cesta životem (kompetence 1,2,3,4,5,6)	Průběh lidského života od narození po smrt, role rodiny, láska, přátelství, úcta ke stáří	Výtvarné a rukodělné činnosti, dárky, přáníčka	Den matek. Návštěva mateřské školy.

Člověk a jeho svět		4.tématický okruh Rozmanitost přírody	
Podtéma, kompetence	Průběžné činnosti	Pravidelné činnosti	Příležitostné činnosti
Rostliny (kompetence 1,2)	Rostliny na louce, v lese, na zahrádce, za oknem, hospodářské rostliny, stromy a keře	Poznávání rostlin, význam pro člověka, využití, pěstování - ukázky, četba, výstavky. Pozorování klíčení r. Výtvarné činnosti, výrobky	Návštěva Botanické zahrady
Zvířata (kompetence 1,2)	Domácí zvířata, zvířata v lese, v ZOO, na poli, ptactvo, ryby, plazi, chov domácích mazlíčků	Výtvarné činnosti, výrobky ze sádry, textilu, četba-bajky, příběhy, pohádky se zvířecími hrdiny	Návštěva ZOO
Voda, vzduch (kompetence 1)	Co dýcháme-význam pro život, ochrana ovzduší. Koloběh vody. Pramen-potok-řeka-moře. Význam vody pro život. Podmořský svět.	Vycházky, pokusy, výrobky např. větrník	
Vesmír (kompetence 1,3)	Slunce - naše nejbližší hvězda. Měsíc. Planety, lety do vesmíru	Výrobky - sluníčko, měsíc, raketa. Výtvarné činnosti - mimozemšťané, život na jiné planetě. Určování světových stran v přírodě.	Návštěva planetária a hvězdárny
	Poznej a chraň! (kompetence 1,2,4,5)	Ochrana rostlin a živočichů - ohrožené druhy. Léčivé byliny. Houby.	Encyklopedie, časopisy. Sběr bylin. Pozorování v přírodě.

Člověk a jeho svět		5.tématický okruh Člověk a jeho zdraví	
Podtéma, kompetence	Průběžné činnosti	Pravidelné činnosti	Příležitostné činnosti
Hygienické návyky (kompetence 1,5)	Režimové momenty a sebeobslužné činnosti. Vést děti k pravidelné hygieně, vyprávění příběhů na toto téma, četba pohádek	Didaktické hry, navození prožitkových situací-hra s panenkami, ordinace dětské lékařky, ABC docela malých doktorů	Beseda s pracovníkem ze zdravotnictví
Zdravotní prevence (kompetence 1,4,5)	Vhodné oblékání, dodržování hygienických návyků	Každodenní pobyt venku	
Zdravý životní styl (kompetence 2,5,6)	Tělovýchovné chvíle s prvky dětské jógy, hudebně-pohybové činnosti. Dodržování životosprávy - pitný režim, otužování	Vycházky do okolí, soutěživé hry na hřišti, atletické odpoledne, výtvarné ztvárnění, sezónní činnosti	Návštěva plaveckého bazénu
Moje tělo a zdraví (kompetence 1,5)	Upozorňování na nebezpečí úrazu při hrách, sportech, sezónních činnostech, manipulaci s předměty	Seznámení s lidským tělem - doplňování pracovních listů, ABC docela malých doktorů	
Prevence úrazů (kompetence 1,2,6)	Upozorňování na bezpečnost při hrách	Vycházky s dopravní tematikou	
Životní prostředí - ekologická výchova (kompetence 1,2)	Vytváření příjemného prostředí v ŠD, péče o květiny. Udržování pořádku v ŠD, ve škole, okolí školy, v lese. Důležitost třídění odpadu, sběr starého papíru	Vycházky - pozorování přírody. Četba - dětské časopisy, rozhovory. Výtvarné zpracování (co do přírody nepatří)	Sběr starého papíru

Měsíční tematický plán školní družiny

Září

Vítejte v družině

- seznámení s Vnitřním řádem ŠD, základní pravidly společenského soužití mezi dětmi, poučení o bezpečnosti,
- začlenění nových žáků do kolektivu a posílení sebedůvěry každého jedince,
- upevňování kamarádských vztahů za pomoci společenských her, pravidla společného soužití mezi dětmi.

Činnosti k svátkům a tradicím

- **dožínky – poděkování za sklizeň – domácí müsli tyčinky,**
- 23. září – Mezinárodní den neslyšících (způsoby komunikace),
- 28. září – Den české státnosti: svatováclavské posvícení,
- co museli umět rytíři?
- Kůň pro rytíře, štít pro rytíře,
- královská hostina,
- hrnečky z papíru,
- 22. září – Evropský den bez aut.

Základní norma zdravotnických znalostí

- *Zabezpečení místa nehody:* zajištění bezpečnosti všech zúčastněných, postup na místě nehody, přivolání odborné pomoci, psychologické působení záchránce.

Říjen

Barvy podzimu

- přírodovědná vycházka - sběr přírodnin.

Činnosti k svátkům a tradicím

- říjen, měsíc kybernetické bezpečnosti,
- 1. října – Mezinárodní den seniorů – den věnujeme našim prarodičům, tedy babičkám a dědečkům. Je to den, který ukazuje na to, že bychom si měli uvědomit, s čím se musí potýkat senioři. Jedná se o mnoho překážek, a schody do obchodního domu jsou v některých případech tím nejmenším. V mládí si nikdo z nás neuvědomuje a ani nepřipouští, že jednou budeme všichni staří.
- 4. října – Mezinárodní den zvířat,
- 15. října – Mezinárodní den bílé hole: dnem, který nás upozorňuje, že v našem okolí žijí i nevidomí lidé,
- 28. října – Den vzniku samostatného československého státu - Česká republika – koláž

- která místa jsme o prázdninách navštívili (hrady, zámky, zříceniny),
- naše vlajka,
- 31. října Halloween - svátek dýní – malování bubáci, dýňová zvířátka.

Základní norma zdravotnických znalostí

- *odsun z dosahu nebezpečí*: odsun Rautekovým způsobem, odsun s doprovodem.

Listopad

Podzimní příroda

- výtvarné práce z přírodnin,
- pomoc zvířátkům – krmení, ochrana přírody,
- zvířátka z listí,
- chci vědátozem být a svět objevit.

Činnosti k svátkům a tradicím

- 11. listopadu – Svatý Martin – svatomartinská legenda,
- 13. listopadu – Mezinárodní den nevidomých,
- 17. listopadu – Mezinárodní den boje studentů za svobodu,
- 18. listopadu – Mezinárodní nekuřácký den,
- význam a původ našich jmen, jména pro naše mazlíčky.

Základní norma zdravotnických znalostí

- *správná diagnostika poranění*, fyzikální vyšetření postiženého, šokové stavy.

Prosinec

Vánoční čas

- pečení vánočního cukroví,
- výroba betlémů,
- vánoční výzdoba,
- příprava besídky,
- vánoční zvyky a obyčeje.

Činnosti k svátkům a tradicím

- 6. prosince Mikuláš – přijde i k nám do školy?
- s čerty nejsou žerty,
- těšíme se na Vánoce,
- naše vánoční přání – pouštění balonků s přáníčky do oblak.

Leden

- výroba dárků k zápisu,
- hádanky tajenky, kvízy.

Činnosti k svátkům a tradicím

- 6. ledna Tři králové - koruna pro krále.

Základní norma zdravotnických znalostí

- *zástava krvácení*, tepenné krvácení, žilní krvácení, vnitřní krvácení.

Únor

Masopustní veselí

- minizahrádka sukulentů ve sklenici,
- turnaj ve stolních hrách.

Činnosti k svátkům a tradicím

- Masopust – výroba masek,
- původ svátku, lidové zvyky, masopustní masky,
- 14. února - Valentýn.

Základní norma zdravotnických znalostí

- *kardiopulmonální resuscitace*, umělé dýchání, nepřímá srdeční masáž.

Březen

Měsíc knihy

- kniha je můj kamarád,
- malování pohádek,
- naše malá zahrádka - setba semínek.

Činnosti k svátkům a tradicím

- 8. březen – Mezinárodní den žen – dílnička, dárečky,
- Velikonoce – výroba velikonočních dekorací, výzdoba.

Základní norma zdravotnických znalostí

- *závažná poranění*: poranění hrudníku, poranění břicha, mozkolebeční poranění, rány, popáleniny.

Duben

Cestou necestou

- uhelné doly Rosicko-Oslavanského revíru - něco málo z historie dolů: Julius, Herring, Ferdinand, Jindřich I, Jindřich II, Simson, Antonín, Anna, František a Kukla,
- hraní skupinových her,
- rozvíjení vzájemných vztahů, podpora sebevědomí,
- dej tělo do pohybu - opičí dráha, švihadla, padák, míče,
- ochrana přírody,
- vycházky s jarní tematikou.

Činnosti k svátkům a tradicím

- 22. duben - Den Země – třídění odpadů,
- 30. duben - Filipojakubská noc:
- výtvarné čarování,
- létání na koštěti – výroba košťátka z březových proutků.

Základní norma zdravotnických znalostí

- *poranění pohybového aparátu*, přehřátí, podchlazení, cizí tělesa v těles, úrazy elektrickým proudem, tonutí.

Květen

Vzhůru na palubu, dálky volají

- co musíš vědět, než se staneš námořníkem,
- dobyté moří a řek – dávná plavidla a koráby,
- veselé sportování.

Činnosti k svátkům a tradicím

- 8. května – Svátek matek: příprava dárečků, charakteristik a původ svátku,
- 1. květen – Svátek lásky, Svátek práce – historie,
- 17. května – den Slunce,
- uzly a uzlíky pro vaše prstíky (dračí smyčka, ambulanční spojka),
- drhání nudu zahání.

Základní norma zdravotnických znalostí

- *neúrazové stavy*, infarkt myokardu, mdloba, anafylaktický šok, křeče, naléhavé stavy při cukrovce.

Červen

Indiánské léto

Činnosti k svátkům a tradicím

- 1. červen – Den dětí, zábavné odpoledne na školní zahradě,
- Den otců - 3. neděle v červnu,

- tvoření z dřívěk pro radost kluků a dívek (dřevěná harmonika), hrací ozdůbky pro malé osůbky (náhrdelník z těstovin, ponožkové chřestidlo),
- indiánské šípy a luky, indiánská čelenka,
- výroba indiánského týpí,
- indiánské košile ze starého tatínkova trička,
- indiánský lapač snů do horkých dnů,
- letní piknik pro mlouny,
- zdravé smoothie,
- rozloučení se se školním rokem.

Základní norma zdravotnických znalostí

- *první pomoc při otravách.*

V ŠD se děti řídí vnitřním řádem, ve kterém jsou stanoveny zásady komunikace mezi dítětem a vychovatelkou (odchod z místnosti, ze dvora, na záchod, do třídy, používání her, hraček a ostat. vybavení družiny, úklid), dále vztahy mezi dětmi (slušnost, tolerance, vzájemná pomoc ...)

Režim – tj. časová posloupnost činností – je stanoven na základě norem psychohygieny, tzn. respektuje potřebu odpočinku, regeneraci sil, sportovní vyžití, rozvoj zájmových činností a dovedností - buď řízené kolektivní nebo individuální. Příprava na vyučování není stanovena jako povinná činnost ŠD. Po dohodě s rodiči a s jejich písemným souhlasem lze psát domácí úkoly, procvičovat učivo či hlasité čtení – **vždy po 15. hod.**

Pravidla styku s rodiči (zákon. zástupci) – kdykoliv během šk. roku vyžaduje-li to řešení vzniklého problému, jinak při školou organizovaných třídních schůzkách. Vychovatelka může požádat rodiče o osobní jednání v budově školy – po dohodě s ředitelem školy. Ředitel školy může vyloučit žáka ze ŠD, pokud tento soustavně nebo nějakým významným projevem porušil kázeň a pořádek, ohrožuje zdraví a bezpečnosti svoji a ostatních dětí.

Školní družina

REŽIM DNE

11:20 h – 11:50 h	procházka
11:50 h – 13:00 h	oběd, četba, poslech, relaxace
13:00 h – 14:30 h	zájmové činnosti
14:30 h – 15:30 h	pobyt venku (hry a aktivity na školním dvoře, vycházky),
v případě nepříznivého počasí hry
a zájmové činnosti v družině nebo
relaxační místnosti
15:30 h – 16:30 h	volný výběr činností, čtení,
domácí úkoly

Vnitřní řád školní družiny

1. Ředitelka školy vydává školní řád, který upravuje (§ 30 školského zákona):
 - a) podrobnosti k výkonu práv a povinností dětí, žáků a jejich zákonných zástupců ve škole nebo školském zařízení a podrobnosti o pravidlech vzájemných vztahů s pedagogickými pracovníky,
 - b) provoz a vnitřní režim školy a školského zařízení,
 - c) podmínky zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí a žáků a jejich ochrany před sociálně patologickými jevy a před projevy diskriminace, nepřátelství nebo násilí,
 - d) podmínky zacházení s majetkem školy nebo školského zařízení ze strany dětí a žáků.
2. Vnitřní řád zveřejní ředitelka na přístupném místě ve škole nebo školském zařízení, prokazatelným způsobem s ním seznámí zaměstnance, žáky a studenty školy nebo školského zařízení a informuje o jeho vydání a obsahu zákonné zástupce nezletilých dětí a žáků.

Podrobnosti k výkonu práv a povinností dětí, žáků a jejich zákonných zástupců ve školní družině

Práva žáků

1. Právo užívat školní družinu (ŠD).
2. Právo na účast na výchovných, vzdělávacích, zájmových, popř. tematických akcích zajišťovaných školní družinou.
3. Právo na svobodu myšlení, projevu, shromažďování, náboženství, na odpočinek a dodržování základních psychohygienických podmínek.
4. Právo vyjadřovat se ke všem rozhodnutím týkajícím se podstatných záležitostí jejich výchovy a vzdělávání, přičemž jejich vyjádřením musí být věnována pozornost odpovídající jejich věku a stupni vývoje. Žák má právo sdělit svůj názor vychovatelce ŠD nebo ředitelce školy. Žák musí svůj názor vyjádřit přiměřenou formou, která neodporuje zásadám slušnosti.
5. Právo na odpočinek, na hru a oddechové činnosti odpovídající jejich věku, jakož i na svobodnou účast v řízených zájmových činnostech; odpoledne mají žáci trávit v klidné, pohodové a přátelské atmosféře.
6. Právo na zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví, na život a práci ve zdravém životním prostředí.
7. Právo na ochranu před jakoukoli formou diskriminace a násilí, proti zásahům do soukromého života a poškozování pověsti a cti.
8. Právo být seznámeni se všemi směrnicemi se vztahem k jejich pobytu a činnosti ve školní družině.

Povinnosti žáků

1. Dodržovat vnitřní řád školní družiny, předpisy a pokyny školy k ochraně zdraví a bezpečnosti, s nimiž byli seznámeni.
2. Plnit pokyny pedagogických pracovníků školy vydané v souladu s právními předpisy a vnitřním řádem školní družiny, dbát pokynů provozních pracovníků, chovat se tak, aby neohrozili zdraví svoje ani jiných osob.

3. Své chování a jednání ve školní družině a na akcích pořádaných ŠD usměrňovat tak, aby nesnižovali důstojnost svou, svých spolužáků, zaměstnanců školy a lidí, se kterými přijdou do styku.
4. Zjistí-li ztrátu či poškození osobní věci, tuto skutečnost neprodleně ohlásit vychovatelce školní družiny v ten den, kdy ke ztrátě či poškození došlo.
5. Chodit do školní družiny podle zápisového lístku a účastnit se činností organizovaných školní družinou.
6. Zacházet s vybavením školní družiny šetrně, udržovat své místo i ostatní prostory školní družiny v čistotě a pořádku, chránit majetek před poškozením.
7. Přezouvat se a přezůvky udržovat ve stavu, který neohrožuje jejich zdraví, oblečení (kšiltovky, přezůvky, tepláky apod.) mají žáci podepsané.
8. Během vycházky a pobytu venku mají žáci své oblečení a aktovky uložené na místě tomu určeném (aktovky na chodbě), cenné věci si berou s sebou.
9. Žák je povinen chovat se ve školní družině tak, aby neohrožoval spolužáky ani vyučujícího. Při závažném a opakovaném porušování vnitřního řádu školní družiny může být rozhodnutím ředitelky školy žák ze ŠD vyloučen.

Žáci nesmějí

1. Nosit do školní družiny cenné věci, peníze nechávat v odloženém oděvu.
2. Nosit do školní družiny předměty, které nesouvisí s činností ŠD a mohly by ohrozit zdraví a bezpečnost žáka nebo jiných osob.
3. Pořizovat nahrávky (video, audio, foto) bez svolení nahrávané osoby před ukončením pobytu ve školní družině.
4. Z bezpečnostních důvodů opouštět školu a školní areál bez vědomí vychovatelky ŠD.
5. Používat mezi sebou a vůči dospělým osobám hrubých slov, urážek, psychického a fyzického násilí, hrubé slovní a úmyslné psychické a fyzické útoky žáka vůči jinému žákovi či vůči pracovníkům školy se vždy považují za závažné porušení povinností stanovených tímto řádem a žák bude za toto provinění ze ŠD vyloučen.
6. V prostorách školní družiny a při akcích souvisejících s činností ŠD žáci nesmějí požívat alkoholické nápoje, kouřit, vyrábět, distribuovat, přechovávat, šířit, propagovat a užívat omamné psychotropní látky, porušení tohoto zákazu je vždy závažným porušením vnitřního řádu školní družiny a žák bude za toto provinění ze ŠD vyloučen.
7. Jestliže žák hrubým způsobem porušuje vnitřní řád ŠD nebo nezaplátí příspěvek na pobyt ve ŠD, bude se zákonnými zástupci zahájeno jednání. Pokud nedojde v dohodnuté době k odstranění nedostatků, bude žák ze ŠD vyloučen.

Práva a povinnosti zákonných zástupců žáků a pravidla o vzájemných vztazích zákonných zástupců s pedagogickými pracovníky

1. O přijetí dítěte do školní družiny rozhoduje ředitelka školy podle předem stanovených kritérií.

2. Příspěvek na pobyt dítěte ve školní družině je stanoven na 150 Kč měsíčně.
3. Veškeré připomínky k práci školní družiny vyřizuje vychovatelka nebo ředitelka školy.
4. S tímto vnitřním řádem ŠD jsou zákonní zástupci i žáci seznámeni na začátku docházky do ŠD a zákonní zástupci svým podpisem souhlasí s jeho dodržováním,
5. Žáci oslovují pedagogického pracovníka ŠD „paní vychovatelko, paní učitelko“.
6. Na třídních schůzkách mají zákonní zástupci možnost získat ústní informace o svém dítěti od vychovatelky.
7. Při zahájení nového školního roku jsou zákonní zástupci prokazatelně seznámeni s řádem ŠD, zároveň obdrží písemné pokyny k činnosti ŠD.
8. Zákonní zástupci jsou povinni nahlásit změny kontaktních telefonních čísel pro případ nemoci žáka a na přihlášce upozornit na zdravotní omezení žáka a na pravidelně užívané léky.
9. Zákonní zástupci informují vychovatelku školní družiny o změně zdravotní způsobilosti, zdravotních obtížích nebo jiných závažných skutečnostech, které by mohly mít vliv na průběh výchovy a vzdělávání.
10. Na zápisním lístku zákonní zástupci stanoví dobu pobytu žáka ve školní družině. Odchod žáka ze ŠD v jinou dobu, než je na zápisním lístku, je možný pouze při předložení písemné žádosti zákonných zástupců s datem, hodinou odchodu, informací, zda jde žák sám nebo v doprovodu a podpisem zákonných zástupců. Telefonická nebo ústní dohoda o změně není možná! Pro vychovatelku je závazný odchod žáka uvedený v zápisním lístku, změny je nutné včas vždy písemně oznámit.
11. Při vyzvednutí dítěte ze školní družiny použijí rodiče žáka telefon u vchodu a žáka si osobně převezmou v oddělení od vychovatelky.
12. Pokud dítě zůstane v ŠD po skončení pracovní doby, vychovatelka zavolá rodičům, po domluvě s rodiči počká s dítětem ve škole, dokud si ho zákonný zástupce nevyzvedne.
13. Na období prázdnin je zákonným zástupcům nabízena možnost pobytu dětí ve školní družině. Školní družina bude otevřena, pokud se závazně přihlásí nejméně 10 dětí. Pokud mají zákonní zástupci o pobyt dítěte ve školní družině v době vedlejších prázdnin zájem, odevzdají žádost nejpozději 2 týdny před zahájením prázdnin vychovateli školní družiny.

Provoz a vnitřní režim ŠD

1. V den zápisu do ŠD jsou zákonní zástupci žáka seznámeni s vnitřním řádem školní družiny.
2. Do ŠD jsou zapisováni žáci dle věku od nejmladších až do naplnění oddělení.
3. ŠD navštěvují žáci 1. stupně. Doba pobytu žáka ve ŠD se řídí údaji uvedenými v zápisním lístku. Všichni dojíždějící žáci mohou v čase po vyučování do odjezdu autobusu pobývat na dobu nezbytně nutnou ve školní družině bezplatně.
4. V případě nepřítomnosti vychovatelky zastupuje vychovatelku pedagogický pracovník, kterého určí ředitelka školy.
5. Družina realizuje výchovně vzdělávací činnosti ve výchově mimo vyučování formou odpočinkových, rekreačních a zájmových činností.
6. V období letních prázdnin není ŠD v provozu. V době ostatních prázdnin nebo ředitelského volna je provoz ŠD zajištěn v případě, že počet přihlášených žáků je nejméně 10.
7. Zákonní zástupci žáků přebírají žáka osobně, popřípadě požádají písemnou formou o samostatný odchod žáka ze školní družiny. Z bezpečnostních důvodů nelze v žádném případě uvolňovat žáky pouze na základě telefonické žádosti.

Rámcový režim dne ŠD

11.20 –13.00 procházka, oběd, hygiena, odpočinkové činnosti, čtení pohádek,

13.00 –16.30 rekreační a zájmová činnosti, pobyt venku, vycházka, odchody žáků.

Činnosti odpočinkové

Odpočinkové činnosti slouží k zabezpečení potřebného klidu po obědě. Mají charakter opravdového klidu: četba, poslech kazet, CD nebo klidný pobyt v přírodě (procházka).

Činnosti rekreační

Rekreace po vyučování by měla být vydatná. Realizuje se především intenzivními pohybovými činnostmi. Ve spolupráci s Podhoráckým souborem Ketkovice vedeme děti k úctě k tradicím a k sounáležitosti s místními zvyky (Cyrilometodějská pouť, Vožení krála, Havelské hody).

Zájmové činnosti

Při zájmových činnostech v ŠD je důležité využití odborné specializace vychovatelky. Zájmová činnost tvoří hlavní obsahovou náplň volného času dětí.

Příprava žáků na vyučování

Přípravu na vyučování může žák vykonávat doma nebo ve školní družině (písemný souhlas zákonných zástupců). Žák se ve školní družině nemůže připravovat na vyučování plně. Zákonní zástupci se tímto nezabývají odpovědnosti za to, aby jejich dítě bylo celkově a řádně připraveno na vyučování.

Vychovatelka při výběru zaměstnání přihlíží k počasí, může přihlídnout i k zájmu dětí a žáků v oddělení. Vždy však především vychází ze školního vzdělávacího programu a z jeho rozpracování do konkrétních vzdělávacích plánů.

Odchody žáků ze školní družiny

Žák odchází ze ŠD na základě:

- a) zápisního lístku do ŠD (pravidelně),
- b) jednorázové písemné žádosti zákonných zástupců s datem, hodinou odchodu, jménem doprovodu a podpisem zákonných zástupců.

Platba za školní družinu

Dle platné směrnice ředitelky ZŠ Ketkovice na aktuální školní rok je stanoven poplatek 150 Kč za měsíc bez ohledu na počet dní strávených ve ŠD, pokud dítě nebylo předem písemně odhlášeno na celý měsíc dopředu.

Termíny platby:

listopad do 15. 11. – 1500 Kč

Lze využít možnost platby převodem na účet školy společně s úhradou stravného. V případě dlouhodobé nemoci dítěte, pobytu v lázních apod. bude poplatek na základě žádosti zákonného zástupce vrácen.

Úplata může být snížena nebo prominuta, pokud:

- a) účastník nebo jeho zákonný zástupce je příjemcem opakujících se dávek pomoci v hmotné nouzi podle zákona o pomoci v hmotné nouzi,
- b) účastníkovi nebo jeho zákonnému zástupci náleží zvýšení příspěvku na péči podle zákona o sociálních službách, nebo
- c) účastník svěřený do pěstounské péče má nárok na příspěvek na úhradu potřeb dítěte podle zákona o státní sociální podpoře a tuto skutečnost prokáže řediteli.

Podmínky zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí a jejich ochrany před sociálně patologickými jevy a před projevy diskriminace, nepřátelství nebo násilí

1. Po skončení vyučování (dle rozvrhu hodin) předá učitelka vychovatelce žáky ŠD.
2. Docházka přihlášených žáků je povinná. Nepřítomnost žáka zapíše vychovatelka do Přehledu výchovně vzdělávací práce. Denně je vedena docházka s přehledem přítomných žáků. Mimořádný odchod (na základě písemné žádosti, která obsahuje datum, hodinu, zda jde žák sám nebo v doprovodu a podpis) zapíše a vyznačí hodinu odchodu. Žádost se zakládá.
3. ŠD se naplňuje nejvýše do počtu 25 žáků (vyhláška 74/2005Sb. v platném znění).
4. Při činnosti mimo areál školy nesmí na jednu osobu zajišťující bezpečnost a ochranu žáků připadnout více než 25 žáků. Výjimku poskytuje ředitelka školy v případě potřeby na každou akci zvláště na základě žádosti vychovatelky ŠD a s přihlédnutím k zajištění bezpečnosti dětí a konkrétním podmínkám akce.
5. Vychovatelka vede žáky k dodržování hygieny před jídlem, ke kultuře stolování a pomáhá s utužováním správných stravovacích návyků žáků.
6. Jakékoliv projevy diskriminace, nepřátelství nebo násilí jsou přísně zakázány a porušení se trestá v souladu se školním řádem. Prevence je zpracována v MPP.

Podmínky zacházení s majetkem školského zařízení ze strany žáků

1. Žáci jsou povinni zacházet s vybavením školní družiny šetrně.
2. Místnost školní družiny i své místo udržují v čistotě a pořádku.
3. Majetek školní družiny chrání před poškozením.
4. Žáci jsou při pobytu v ŠD řádně přezuti.
5. Vychovatelka odpovídá za estetický vzhled školní družiny a její vybavení, pomůcky, hračky, květiny a nástěnky.
6. Při odchodu ze školní družiny zavírá vychovatelka všechna okna v ŠD.
7. Majetek školní družiny nesmějí žáci odnášet domů.
8. V případě úmyslného poškození majetku školní družiny budou zákonní zástupci vyzváni k jednání o náhradě způsobené škody.